

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 5/2013-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 4 Er 2882/2011-27 z 20. marca 2012, uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18 CoE 43/2012 zo 16. augusta 2012 a platobným rozkazom Okresného súdu Prešov č. k. 28 Ro 51/2007-11 z 3. mája 2007, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. decembra 2012 doručená sťažnosť J. B., K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie

svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ústavy uznesením Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 Er 2882/2011-27 z 20. marca 2012, uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 18 CoE 43/2012 zo 16. augusta 2012 a platobným rozkazom okresného súdu č. k. 28 Ro 51/2007-11 z 3. mája 2007, smerujúca proti okresnému súdu a krajskému súdu a žiada vydať tento nález:

„1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Postupom porušujúcim čl. 46 ods. 1 a čl. 20 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení neskorších dodatkových protokolov došlo zo strany porušovateľa v 1. rade a porušovateľa v 2. rade k zásahu do uvedených práv sťažovateľky.

3. Uznesenie Krajského súdu Prešov č. k. 18 CoE 43/2012 zo dňa 16. 08. 2012 a uznesenie Okresného súdu Prešov č. k. 4 Er/2882/2011-27 zo dňa 20. 03. 2012 sa zrušujú.

4. Platobný rozkaz Okresného súdu Prešov, č. k. 28 Ro/51/2007-11 zo dňa 03. 05. 2007 sa zrušuje.

5. Vec sa vracia na ďalšie konanie.

6. Sťažovateľke priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 1.328 €, ktoré sú Okresný súd Prešov a Krajský súd Prešov povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Ako vyplynulo zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a jej príloh, sťažovateľka bola ako oprávnená účastníčkou exekučného konania vedeného súdnym exekútorom Mgr. V. C. (ďalej len „súdny exekútor“) pred okresným súdom pod sp. zn. 4 Er 2882/2011 proti povinnej E. T., P. (ďalej len „povinná“), na vymoženie sumy 1 327,76 € (ďalej len „exekučné konanie“). Exekučné konanie bolo vedené na základe rozsudku okresného súdu č. k. 12 C 218/2006-95 z 19. septembra 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť 22. októbra 2008 a vykonateľnosť 26. októbra 2008 (ďalej len „exekučný titul“). Týmto rozsudkom bola povinná zaviazaná z titulu bezdôvodného obohatenia zaplatiť (vrátiť) sťažovateľke bezúročne sumu 40 000 Sk (1 327,76 €), ktorú povinná prijala od sťažovateľky ako prvú

splátku kúpnej ceny za byt podľa zmluvy o budúcej kúpnej zmluve uzatvorenej medzi nimi 18. apríla 2005, keďže k uzatvoreniu kúpnej zmluvy nakoniec nedošlo. Okresný súd 23. decembra 2011 udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie č. 5707 093669 a súdny exekútor doručil povinnej 15. februára 2012 upovedomenie o začatí exekúcie.

Povinná podala 21. februára 2012 u súdneho exekútora proti exekúcii námietky. Uviedla, že vymáhaná pohľadávka zanikla započítaním s pohľadávkou priznanou jej platobným rozkazom okresného súdu č. k. 28 Ro 51/2007-11 z 3. mája 2007, ktorým bola sťažovateľka zaviazaná povinnej zaplatiť sumu 1 327,76 € s príslušenstvom (platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť 7. septembra 2007; odpor podaný proti nemu sťažovateľkou bol uznesením okresného súdu sp. zn. 28 Ro 51/2007 z 8. augusta 2007 odmietnutý ako neodôvodnený). Podľa tvrdenia povinnej k započítaniu došlo ústnou dohodou, a sťažovateľka preto musela byť uzrozumená s tým, že jej pohľadávka zanikla (exekúcia vedená na podklade platobného rozkazu okresného súdu č. k. 28 Ro 51/2007-11 z 3. mája 2007 proti sťažovateľke bola na návrh povinnej zastavená uznesením okresného súdu sp. zn. 2 Er 1983/2007 z 23. februára 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť 17. marca 2009). Námietky povinnej boli doručené sťažovateľke a sťažovateľka sa k nim vyjadrila 14. marca 2012. Vo vyjadrení poprela existenciu ústnej dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok, poukázala na to, že od zmluvy o budúcej kúpnej zmluve nikdy neodstúpila, a zdôraznila, že exekučný titul bol vydaný na základe riadne vykonaného dokazovania.

Okresný súd uznesením č. k. 4 Er 2882/2011-27 z 20. marca 2012 námietkam povinnej vyhovel, pretože mal za preukázané, že vymáhaná pohľadávka zanikla započítaním tak, ako to tvrdila povinná. Pretože platobný rozkaz, proti ktorému nebol podaný odpor, má účinky právoplatného rozsudku a je záväzný pre účastníkov konania a pre všetky orgány, okresný súd dospel k záveru, že platobným rozkazom vo veci sťažovateľky je viazaný a nie je oprávnený skúmať, či bol, alebo nebol vydaný v súlade so zákonom.

Sťažovateľka proti tomuto uzneseniu podala odvolanie.

O podanom odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 18 CoE 43/2012 zo 16. augusta 2012 tak, že uznesenie okresného súdu č. k. 4 Er 2882/2011-27 z 20. marca 2012 ako vecne správne potvrdil. Uznesenie krajského

súdu sp. zn. 18 CoE 43/2012 zo 16. augusta 2012 nadobudlo právoplatnosť 12. októbra 2012.

Sťažnosť ústavnému súdu proti uzneseniu okresného súdu č. k. 4 Er 2882/2011-27 z 20. marca 2012, uzneseniu krajského súdu sp. zn. 18 CoE 43/2012 zo 16. augusta 2012 a platobnému rozkazu okresného súdu č. k. 28 Ro 51/2007-11 z 3. mája 2007 pre porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ústavy odôvodnila sťažovateľka tým, že platobný rozkaz okresného súdu č. k. 28 Ro 51/2007-11 z 3. mája 2007 nemal byť vôbec vydaný, nemal hmotnoprávny základ, keďže započítanie pohľadávky nebolo možné, pretože pohľadávka povinnej voči nej z titulu zmluvnej pokuty nikdy platne nevznikla. Sťažovateľka poukázala na dôvody, ktoré uviedla už v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu č. k. 4 Er 2882/2011-27 z 20. marca 2012, a zdôraznila, že tieto argumenty neuplatnila v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 28 Ro 51/2007 iba pre pochybenie jej právneho zástupcu, ktorý riadne neodôvodnil podaný odpor. Exekučný súd mal prelomiť účinky právoplatného platobného rozkazu s poukazom na to, že by nešlo o porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, a tak umožniť sťažovateľke exekúciu. Platobný rozkaz nemal byť okresným súdom nikdy vydaný, pretože právo uplatnené v návrhu na jeho vydanie nebolo hmotnoprávne nepochybné. Navyše, konanie vedené pred okresným súdom pod sp. zn. 28 Ro 51/2007 bolo právoplatne skončené rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka, ktorý platobný rozkaz vydal, hoci rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka nikdy nemôže byť konečným rozhodnutím vo veci a ak sa tak stane, sudca je povinný uplatniť čl. 142 ústavy. Pokiaľ v odôvodnení uznesenia okresného súdu č. k. 4 Er 2882/2011-27 z 20. marca 2012 je konštatované, že zo spisu okresného súdu sp. zn. 12 C 218/2006 bolo zistené, že malo dôjsť k započítaniu pohľadávky sťažovateľky s pohľadávkou povinnej, potom nemal byť vydaný ani rozsudok okresného súdu č. k. 12 C 218/2006-95 z 19. septembra 2008 a žaloba sťažovateľky mala byť zamietnutá, čo sa ale nestalo. Postupom okresného súdu tak sťažovateľka v konečnom dôsledku stratila majetok – svoju judikovanú pohľadávkou.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Ako vyplýva z obsahu i petitu sťažnosti, sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ústavy uznesením okresného súdu č. k. 4 Er 2882/2011-27 z 20. marca 2012 a uznesením krajského súdu sp. zn. 18 CoE 43/2012 zo 16. augusta 2012. V petite svojej sťažnosti zároveň navrhuje zrušiť aj platobný rozkaz okresného súdu č. k. 28 Ro 51/2007-11 z 3. mája 2007.

Ústavný súd sa najprv zaoberal tou časťou sťažnosti, ktorá smerovala proti uzneseniu okresného súdu č. k. 4 Er 2882/2011-27 z 20. marca 2012. V súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci skúmal, či sú splnené podmienky konania pred ním o tejto časti sťažnosti sťažovateľky, a dospel k záveru, že vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľkou uplatnených námietkach porušenia jej základných práv týmto rozhodnutím okresného súdu, pretože preskúmavanie jeho postupu zveruje Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) v tomto prípade odvolaciemu súdu. Odvolací súd vo veci o podanom odvolaní sťažovateľky rozhodol uznesením sp. zn. 18 CoE 43/2012 zo 16. augusta 2012. Krajský súd ako súd odvolací bol súdom, ktorému patrí právomoc posúdiť, či odvolanie sťažovateľky bolo dôvodné, a rozhodnúť o ňom.

Z tohto dôvodu odmietol ústavný súd sťažnosť sťažovateľky smerujúcu proti uzneseniu okresného súdu č. k. 4 Er 2882/2011-27 z 20. marca 2012 podľa § 25 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

Odlišná je situácia týkajúca sa tej časti sťažnosti, ktorá sa týka uznesenia krajského súdu sp. zn. 18 CoE 43/2012 zo 16. augusta 2012 – k tejto časti sťažnosti je právomoc ústavného súdu daná. Vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu namietala sťažovateľka porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ústavy.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podstatou sťažnosti na porušenie označených práv sťažovateľky uznesením krajského súdu sp. zn. 18 CoE 43/2012 zo 16. augusta 2012 je jej tvrdenie o neústavnej aplikácii dotknutých ustanovení právnych predpisov, na základe ktorej krajský súd dospel k záveru o zániku vymáhanej pohľadávky započítaním a následne potvrdil ako vecne správne uznesenie okresného súdu, ktorým bolo námietkam povinnej vyhovené. Podľa názoru sťažovateľky bolo námietkam povinnej vyhovené napriek tomu, že pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonné podmienky, pretože nedošlo k zániku vymáhanej pohľadávky započítaním, a to najmä z dôvodu, že pohľadávka povinnej voči sťažovateľke hmotnoprávne nikdy neexistovala.

Krajský súd uznesenie sp. zn. 18 CoE 43/2012 zo 16. augusta 2012 odôvodnil takto:

„Podľa § 50 ods. 1, veta prvá, ods. 5 zákona č. 233/1995 (ďalej Exekučný poriadok) povinný môže vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhatelnosti, alebo ak sú tu dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. Ak je rozhodnutie, ktorým sa námietkam vyhovelu právoplatné, súd exekúciu zastaví. Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Ako vyplýva z obsahu spisu, oprávnená a povinná mali voči sebe vzájomné pohľadávky v rovnakej výške, priznané právoplatným rozhodnutím súdu. Oprávnenej bola právoplatne priznaná pohľadávka voči povinnej rozsudkom Okresného súdu v Prešove č. k. 12 C 218/2006-95 z 19. 9. 2008 vo výške 40.000,- Sk (1.327,76 eur). Povinnej bola priznaná pohľadávka voči oprávnenej platobným rozkazom č. k. 28 Ro/51/2007-11 z 3. 5. 2007 taktiež v sume 40.000,- Sk (1.327,76 eur s príslušenstvom). Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 7. 9. 2008 a stal sa vymáhateľným. Zo zápisnice o pojednávaní z 19. 9. 2008 Okresného súdu v Prešove vo veci 12 C 218/2006 je zrejmé, že na tomto pojednávaní povinná E. T. vykonala započítací prejav k započítaniu vzájomných pohľadávok v rovnakej výške. Oprávnená prostredníctvom právneho zástupcu, podaním, doručeným Okresnému súdu v Prešove vo veci sp. zn. 12 C 218/2006 dňa 27. 6. 2008 písomne oznámila súdu, že má za to, že podľa § 580 Občianskeho zákonníka je možné započítať jej pohľadávku voči žalovanej, ktorá vznikla titulom právoplatného platobného rozkazu Okresného súdu v Prešove sp. zn. 28 Ro/51/2007.

Povinná viedla exekúciu proti oprávnenej na vymoženie pohľadávky vyplývajúcej z exekučného titulu – právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu sp. zn. 28 Ro/51/2007 na vymoženie pohľadávky vo výške 40.000,- Sk v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Er 1983/2007. Na základe jej návrhu na zastavenie exekúcie z 18. 11. 2008 bola exekúcia zastavená. Dôvodom zastavenia tejto exekúcie bola skutočnosť, že došlo k zániku vzájomných pohľadávok započítaním.

Podľa § 580 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.

Započítanie podľa tohto ustanovenia je spôsobom zániku navzájom sa kryjúcich pohľadávok veriteľa a dlžníka. Zánik nastáva okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie a boli splnené všetky podmienky na to potrebné. Podmienkou započítania je, že ide o dva záväzky medzi tými istými subjektmi, keď veriteľ jednej pohľadávky je zároveň dlžníkom druhej pohľadávky a dlžník naopak. Plnenie musí byť rovnakého druhu. Najčastejšie sa započítanie uplatní pri peňažných pohľadávkach. K započítaniu nedochádza automaticky. Vyžaduje sa na to právny úkon niektorého

z účastníkov záväzkového právneho vzťahu a musí ísť o prejav adresovaný druhému účastníkovi, z ktorého je zrejmé, ktorá pohľadávka a v akom rozsahu sa uplatňuje na započítanie proti pohľadávke veriteľa. Formu tohto prejavu zákon nepredpisuje, nesmie však odporovať ustanoveniu § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Započítanie je jednostranný právny úkon, na ktorý sa nevyžaduje súhlas druhého účastníka, pretože ho možno vykonať aj proti jeho vôli. Započítací prejav možno uplatniť, keď sa pohľadávky stretli a to od okamihu splatnosti pohľadávky, ktorá sa stala splatnou ako posledná. Vtedy dôjde k zániku pohľadávok v dôsledku započítania.

Povinná v konaní preukázala, že mala s oprávnenou vzájomné peňažné pohľadávky v rovnakej výške. Dňa 19. 9. 2008 na pojednávaní vo veci sp. zn. 12 C 218/2006 vykonala jednostranný prejav k započítaniu, voči ktorému oprávnená nemala námietky, lebo prostredníctvom právneho zástupcu písomne oznámila súdu, že súhlasí so započítaním vzájomných pohľadávok. Je nepochybné, že došlo k zániku oboch pohľadávok v dôsledku započítania, preto námietky povinnej proti exekúcii sú dôvodné a v exekúcii nemožno ďalej pokračovať, pretože po vzniku exekučného titulu zaniklo započítaním právo ním priznané.

Pokiaľ sa týka námietok povinnej, ktorá tvrdí, že platobný rozkaz, ktorým bola priznaná povinná pohľadávka voči nej vo výške 40.000,- Sk je formálny, táto námietka je nedôvodná. Platobný rozkaz, ktorý nadobudol právoplatnosť má účinky právoplatného rozsudku a stáva sa aj vykonateľným a v exekúcii: Je exekučným titulom podľa § 41 Exekučného poriadku. V exekučnom konaní nie je už možné preskúmať ho z hľadiska materiálnej právoplatnosti, iba ho vykonať za dodržania podmienok upravených Exekučným poriadkom. To znamená, že súd prvého stupňa a ani odvolací súd neboli oprávnení skúmať, akým spôsobom došlo k jeho vydaniu ale iba to, či je exekučným titulom. Skutočnosť, že došlo k zániku oboch pohľadávok (oprávnenej voči povinnej a naopak) započítaním bolo súdom prvého stupňa správne zistené a aj správne právne posúdené.“

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd

a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako právne vec posúdil. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Vychádzajúc z týchto ústavne významných úvah zaoberal sa ústavný súd posúdením obsahu napadnutého rozhodnutia z uvedených hľadísk a dospel k záveru, že krajský súd na argumentáciu sťažovateľky reagoval primeraným spôsobom, vysporiadal sa s okolnosťami, ktoré majú pre vec podstatný význam a ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a do odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol postup, akým dospel k svojmu rozhodnutiu. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu je zrejmé, že dôvodom, pre ktorý nebolo možné vyhovieť odvolaniu sťažovateľky, bolo to, že vymáhaná pohľadávka zanikla započítaním.

Keďže sťažovateľka tvrdila, že rozhodnutie krajského súdu je založené na svojoľnej aplikácii práva, ústavný súd sa ďalej zaoberal tým, či výklad podmienok, za ktorých exekučný súd vyhovie námietkam povinného krajským súdom, zodpovedal účelu a zmyslu tohto inštitútu.

Podľa § 174 ods. 1 OSP platobný rozkaz, proti ktorému nebol podaný odpor s odôvodnením, má účinky právoplatného rozsudku.

Podľa § 159 ods. 2 OSP výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého.

Podľa § 50 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) povinný môže vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. To isté platí,

ak sa namieta, že oprávnený alebo povinný nie sú právnymi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule. Námiety musia byť odôvodnené a na dodatočne uvedené dôvody sa neprihliadne. Ak po podaní námietok exekútor upustil od vykonania exekúcie (§ 46), o námietkach netreba rozhodnúť.

Podľa § 580 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.

Ako vyplýva z odôvodnenia uznesenia krajského súdu sp. zn. 18 CoE 43/2012 zo 16. augusta 2012 v spojení s odôvodnením uznesenia okresného súdu č. k. 4 Er 2882/2011-27 z 20. marca 2012, na základe týchto ustanovení krajský súd námietkam povinnej vyhovel, pretože dospel k záveru, podľa ktorého pohľadávka priznaná sťažovateľke exekučným titulom zanikla vzájomným započítaním s pohľadávkou povinnej voči sťažovateľke vyplývajúcej z platobného rozkazu okresného súdu č. k. 28 Ro 51/2007-11 z 3. mája 2007.

Tento záver považuje aj ústavný súd za výsledok ústavne konformnej aplikácie citovaných ustanovení právneho poriadku krajským súdom.

Správne okresný súd i krajský súd konštatovali, že sú platobným rozkazom okresného súdu č. k. 28 Ro 51/2007-11 z 3. mája 2007 viazané (§ 174 ods. 1, § 159 ods. 2 OSP). Z uvedeného vyplýva, že všeobecné súdy museli vychádzať z toho, že pohľadávka povinnej voči sťažovateľke priznaná právoplatným platobným rozkazom existuje, a nemohli sa zaoberať tým, ako by okresný súd v konaní pod sp. zn. 28 Ro 51/2007 rozhodol, ak by sťažovateľka podala proti platobnému rozkazu kvalifikovaný odpor, čo však sťažovateľka neurobila (pričom je bez významu pre rozhodnutie ústavného súdu v tejto veci, z akého dôvodu sa tak stalo). Rovnako správne dospeli všeobecné súdy i k záveru o tom, že táto pohľadávka bola spôsobilá na započítanie a jej existencia spôsobila zánik vymáhanej

pohľadávky. Pre úplnosť považuje však ústavný súd za potrebné uviesť aj to, že rovnako boli všeobecné súdy viazané i právoplatným rozsudkom okresného súdu č. k. 12 C 218/2006-95 z 19. septembra 2008, proti ktorému nepodala povinná odvolanie (pričom aj v tomto prípade je bez významu, z akého dôvodu sa tak nestalo). Za tejto situácie považuje ústavný súd za nepochybné, že v čase začatia exekúcie existovali vzájomné pohľadávky sťažovateľky a povinnej, ktoré boli spôsobilé na započítanie (§ 580 Občianskeho zákonníka), pričom k ich jednostrannému započítaniu došlo v exekučnom konaní doručením námietok povinnej na vyjadrenie sťažovateľke (s účinkami ku dňu, keď sa pohľadávky stretli). Bez ohľadu na skutočnosť, že otázku momentu jednostranného započítania všeobecné súdy ustálili odlišne, nič to nemení na ústavnej konformnosti ich záveru o splnení podmienok na vyhovenie námietkam proti exekúcii vzneseným povinnou podľa § 50 Exekučného poriadku. Bolo by v rozpore s princípom spravodlivosti, ak by všeobecné súdy za daného skutkového stavu umožnili sťažovateľke viesť exekúciu proti povinnej napriek tomu, že existovala jej započítateľná vzájomná pohľadávka a povinná prejavila vôľu pohľadávky jednostranne započítať.

Ústavný súd nepovažoval preto právny názor krajského súdu, na ktorom založil potvrdenie napadnutého uznesenia okresného súdu, za svojvoľný či arbitrárny. Aplikácia § 50 Exekučného poriadku na vec sťažovateľky krajským súdom nepoprela jeho účel a zmysel. Krajský súd podľa názoru ústavného súdu postupoval v súlade i so zásadou ústavne konformného výkladu, pretože nepoužil taký výklad dotknutých ustanovení, ktorý by poprel realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických alebo právnických osôb.

Ústavný súd preto na rozdiel od sťažovateľky zastáva názor, podľa ktorého výkon súdnej moci krajským súdom v jej veci smeroval k uplatneniu ideálu spravodlivosti, rešpektoval procesné pravidlá, ako aj požiadavku rozumného výkladu procesného i hmotného práva.

Z týchto dôvodov odmietol ústavný súd podľa § 25 ods. zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie jej základného práva na súdnu a inú

právnú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 18 CoE 43/2012 zo 16. augusta 2012, a to pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Ústavný súd konštatuje, že rozhodnutím krajského súdu nedošlo za tejto situácie k porušeniu základného práva sťažovateľky na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

Sťažovateľka odôvodnila porušenie tohto svojho základného práva uznesením krajského súdu sp. zn. 18 CoE 43/2012 zo 16. augusta 2012 tým, že podľa jej názoru bola zbavená svojho majetku – pohľadávky právoplatne priznanej rozsudkom okresného súdu č. k. 12 C 218/2006-95 z 19. septembra 2008.

Majetkom chráneným základným právom na vlastníctvo v zmysle čl. 20 ods. 1 ústavy je nielen existujúci majetok vo vlastníctve fyzickej alebo právnickej osoby, teda veci alebo iné aktíva, ktorých vlastníkom je táto osoba, ale i majetok, nadobudnutie vlastníctva ku ktorému môže fyzická alebo právnická osoba legitímne očakávať.

Ako je zrejmé z tvrdení sťažovateľky, podľa jeho názoru jej svedčila legitímna nádej na zhmotnenie jej pohľadávky priznanej právoplatným rozhodnutím okresného súdu, pretože splnila všetky zákonom ustanovené podmienky na vedenie exekúcie. Tieto tvrdenia sťažovateľky by mohli byť správne, avšak iba v prípade, že ich sťažovateľka skutočne splnila aj v čase rozhodovania všeobecných súdov o podaných námietkach povinnou. Ako však už bolo uvedené vo vzťahu k tvrdeniam sťažovateľky o porušení čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd je toho názoru, že záver okresného súdu i krajského súdu o tom, že pohľadávka sťažovateľky uplatnená v exekučnom konaní zanikla započítaním na inú existujúcu vzájomnú pohľadávku povinnej voči sťažovateľke, je nielen ústavne konformný, ale aj správny. V situácii, keď sťažovateľka nesplnila zákonné podmienky na zhmotnenie jej pohľadávky, nemožno uvažovať ani o legitímnej nádeji na jej nadobudnutie. Sťažovateľka nemohla v čase vydania rozhodnutia krajského súdu legitímne bez splnenia zákonných podmienok očakávať, že jej pohľadávka bude vymožená, keď nesplnila podmienky na ďalšie vedenie exekúcie.

Z uvedených dôvodov nedošlo podľa názoru ústavného súdu k porušeniu sťažovateľkinho základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky aj v tejto jej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Sťažovateľka v petite svojej sťažnosti navrhla zrušiť i platobný rozkaz okresného súdu č. k. 28 Ro 51/2007-11 z 3. mája 2007, ktorý nadobudol právoplatnosť 7. septembra 2007.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažovateľke lehota na podanie sťažnosti proti platobnému rozkazu okresného súdu č. k. 28 Ro 51/2007-11 z 3. mája 2007 začala plynúť 7. septembra 2007. Sťažnosť ústavnému súdu doručila 11. decembra 2012.

Keďže sťažovateľka doručila ústavnému súdu sťažnosť smerujúcu proti označenému platobnému rozkazu okresného súdu zjavne po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti odmietol sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

Pretože po predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky dospel ústavný súd k záveru, že jej sťažnosť na porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ústavy v časti smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu č. k. 4 Er 2882/2011-27 z 20. marca 2012 nemožno preskúmať pre nedostatok právomoci ústavného súdu, v časti smerujúcej proti platobnému rozkazu okresného súdu č. k. 28 Ro 51/2007-11 z 3. mája 2007 pre oneskorenosť a v časti

smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 18 CoE 43/2012 zo 16. augusta 2012 pre jej zjavnú neopodstatnenosť, odmietol sťažnosť sťažovateľky ako celok. V tejto situácii už preto osobitne nerozhodoval o ustanovení zástupcu z radov advokátov sťažovateľke.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti rozhodol ústavný súd tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2013